

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

27 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache

Judecători – Anatolie Țurcan, Nadejda Toma, Vladimir Timofti și Elena Cobzac

judecând fără citarea părților recursul ordinar declarat de avocatul Prodan Lilia în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2017, în cauza penală privindu-l pe

Fucedji Igor xxxxx, născut la xxxxx, originar din xxxxx și domiciliat în xxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 02.05.2017 – 23.06.2017;

Instanța de apel: 03.08.2017 – 07.11.2017;

Instanța de recurs: 24.01.2018 – 27.03.2018.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 23 iunie 2017, adoptată în procedură simplificată prevăzută la art.364¹ Cod de procedură penală, Fucedji Igor a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute la art.326 alin.(3) lit. a) Cod penal, stabilindu-i-se o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 4 000 (patru mii) unități convenționale, ceea ce constituie suma de 200 000 (două sute mii) lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *în fapt*, a constatat că Fucedji Igor activând în calitate de ofițer de urmărire penală al Secției Urmărire Penală al Centrului pentru Combaterea Traficului de Persoane, fiind persoană publică, având în virtutea acestei funcții permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, fiind obligat, în conformitate cu fișa de post privind obligațiunile funcționale, de a dirija în cunoștință de cauză sectorul de muncă încredințat, să manifeste inițiativă și perseverență, să asigure îndeplinirea întocmai a sarcinilor ce stau în fața sa, să se călăuzească în exercitarea

atribuțiilor, de legislația în vigoare, să fie obiectiv și imparțial, având obligații în vederea soluționării materialelor și cauzelor repartizate spre examinare, iar în conformitate cu Legea cu privire la prevenirea și combaterea corupției nr.90-XVI din 25.04.2008, acceptând benevol restricțiile impuse de actele normative pentru a nu fi comise acțiuni ce pot conduce la folosirea situației de serviciu și a autorității sale în interese personale, de grup și în alte interese decât cele de serviciu, contrar, obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, acționând în înțelegere prealabilă și de comun acord cu persoana în privința căreia cauza a fost disjunctă, a comis infracțiunea - traficul de influență cu primirea de bunuri în proporții deosebit de mari în următoarele circumstanțe:

În perioada lunii noiembrie 2016 - prezent, efectuând urmărirea penală în cauza penală pornită în baza art.206 alin.(3) lit. b), b¹), e¹), f) și art.362¹ alin.(2) lit. b), c) Cod penal în privința lui xxxxx, ofițerul de urmărire penală Fucedji Igor în comun cu persoana în privința căreia cauza penală a fost disjunctă, susținând că vor putea determina procurorul care conduce urmărirea penală pe cauza în speță, să înceteze urmărirea penală în privința numitului xxxxx, au pretins și acceptat de la cet. xxxxxx - tatăl învinutului xxxxx suma de 30 000 euro.

Astfel, ca urmare a acțiunilor ofițerului de urmărire penală Fucedji Igor și persoana în privința căreia cauza a fost disjunctă, la 27.11.2016 între orele 13:37 – 14:17, xxxxx, aflându-se în restaurantul „Kalamaki Greek Tavem Opa” situat în mun. Chișinău, str. Mitropolit Varlaam 88, i-a transmis lui Fucedji Igor suma de 10 000 euro - ca prima tranșă, care conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei constituie echivalentul sumei de 213 916 lei moldovenești, restul sumei urmând a fi transmis la adoptarea deciziei de încetare a urmăririi penale.

Pe baza stării de fapt expuse, prima instanță a constatat că acțiunile inculpatului Fucedji Igor, constituie infracțiunea prevăzută la art.326 alin.(3) lit. a) Cod penal - traficul de influență, adică pretinderea, acceptarea sau primirea, mijloacelor bănești de către o persoană care are influență sau care susține că are influență asupra unei persoane publice, persoane cu funcție de demnitate publică, pentru a-l face să îndeplinească sau nu, ori să întârzie sau să grăbească îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale, săvârșite de două sau mai multe persoane, cu primirea de bunuri sau avantaje în proporții deosebit de mari.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea parțială a acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei în această parte, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit căreia inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă mai aspră, sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu suspendarea executării pedepsei pe o perioadă de probațiune de 3 ani și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice în organele de stat pe un termen de 5 ani.

Fără a contesta vinovăția inculpatului, procurorul în motivarea apelului a indicat că pedeapsa stabilită inculpatului Fucedji Igor de către prima instanță este prea blândă, din motivul că aceasta este un mijloc de corectare și reeducare al condamnatului în vederea atingerii scopului de influență asupra corectării și reeducării vinovatului, restabilirii echității sociale și prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și din

partea altor persoane, în privința inculpatului Fucedji Igor urmând să fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare, cu suspendarea condiționată a executării acesteia.

Astfel, inculpatul a fost angajat în calitate de ofițer de urmărire penală în cadrul Combaterea Traficului de Ființe Umane. În obligațiile acestuia, ca ofițer de urmărire penală, intra exercitarea atribuțiilor de serviciu în strictă conformitate cu legislația și să pledeze pentru echitate și dreptate în societate, însă prin acțiunile sale, inculpatul Fucedji Igor a ponegriț imaginea colaboratorului de poliție atât în rândul colegilor de serviciu, cât și în fața societății, în mod special.

În acest sens, procurorul a menționat că inculpatului Fucedji Igor trebuie să-i fie stabilită o pedeapsă cu închisoare, cu suspendarea condiționată a executării acesteia, ceea ce ar duce la atingerea scopului pedepsei penale, mai mult, ar servi și la prevenirea comiterii infracțiunilor din rândul polițiștilor și ridicarea încrederii populației față de aceștia.

La fel, acuzarea a considerat că prima instanță urma să se pronunțe și asupra prevederilor art.65 Cod penal, și anume asupra pedepsei complementare, privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, care poate fi aplicată ca pedeapsă complementară chiar și în cazurile când nu este prevăzută în calitate de pedeapsă pentru infracțiunile din Partea specială a prezentului cod, deoarece inculpatul Fucedji Igor a comis infracțiunea în timpul îndeplinirii obligațiilor de serviciu, fiind angajat în calitate de ofițer de urmărire penală în cadrul Centrului pentru Combaterea Traficului de Ființe Umane.

Totodată, procurorul atenționează că în dispozitivul sentinței neîntemeiat este indicat faptul că Fucedji Igor este în drept să achite jumătate din amenda stabilită în decurs de 72 ore, în speță fiind inaplicabile prevederile art.64 alin.(3¹) Cod penal, deoarece a fost comisă o infracțiune care se atribuie la categoria celor grave.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2017, apelul declarat a fost admis, sentința a fost casată în partea stabilirii pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre în această parte, potrivit căreia lui Fucedji Igor i s-a stabilit pedeapsa cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 5 ani.

În rest, sentința a fost menținută.

5. În partea descriptivă a deciziei adoptate, instanța de apel a indicat că judecarea cauzei penale în prima instanță a fost efectuată în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, procedură simplificată prevăzută la art.364¹ Cod de procedură penală, respectiv probele administrate de către organul de urmărire penală și reținute de către prima instanță întru confirmarea vinovăției inculpatului, nu au fost contestate.

Astfel, instanța de apel nu s-a expus asupra stării de fapt, ci doar în partea stabilirii pedepsei inculpatului Fucedji Igor.

În contextul dat, instanța de apel a constatat că prima instanță incorect a individualizat pedeapsa stabilită inculpatului Fucedji Igor pentru săvârșirea unei infracțiuni de corupție, iar în cazul dat noțiunea „gravitatea infracțiunii săvârșite” trebuie de înțeles în sensul că aceste infracțiuni, comparativ cu alte categorii de infracțiuni, prezintă un pericol deosebit de grav

pentru societate, deoarece se manifestă în structurile autorităților de stat, a puterii sau serviciilor publice, care discreditează și compromit activitatea acestora.

Totodată, instanța de apel a considerat ca fiind nefondată soluția primei instanțe privitor la neaplicarea pedepsei complementare în privința lui Fucedji Igor, deoarece în cazul dat prevederile art.78 Cod penal sunt inaplicabile, dânsul a săvârșit infracțiunea folosindu-se nemijlocit de poziția sa de serviciu. La caz, Legea penală nu și-ar atinge scopul și va fi inefficientă pentru prevenirea comiterii de noi infracțiuni ce atentează la relațiile referitoare la buna organizare și desfășurare a activității autorităților publice, precum și la relațiile ce țin de încrederea societății în organele autorității publice, precum și a persoanelor investite de stat să presteze servicii de interes public.

Așadar, instanța de apel a menționat că dacă sancțiunea normei penale prevede obligatoriu ca pedeapsă complementară privirea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, instanțele de judecată nu sunt în drept de a o înlătura cu trimitere la art.78 alin.(2) ori art.79 Cod penal, fiindcă aceasta, ar încălca prevederile art.61 alin.(2) Cod penal, care stipulează că „pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.”

Instanța de apel a punctat că în cazul când infractorul a utilizat statutul funcției, drepturile și avantajele pe care le acordă aceasta pentru facilitarea infracțiunii de corupție, acesta trebuie să fie privat de dreptul de a ocupa astfel de funcții, or, anume atunci va fi atins scopul pedepsei penale aplicate față de condamnat.

Respectiv, în speța dată, inculpatul nu este o simplă persoană publică, ci o persoană cu demnitate publică care, conform obligațiilor sale de serviciu, trebuie să prevină și să combată orice componentă de infracțiune și, în deosebi, infracțiunile de corupție, pe când Fucedji Igor însăși a comis o astfel de infracțiune, astfel, diminuând extraordinar încrederea societății în incoruptibilitatea organelor de drept. Prin urmare, instanța de apel a remarcat că față de inculpatul Fucedji Igor sunt aplicabile prevederile art.65 Cod penal și din aceste considerente a dispus privirea de dreptul de a ocupa funcții publice în organele de stat pe un termen de 5 (cinci) ani.

Instanța de apel a statuat că, în situația când cauzele penale privind infracțiunile de corupție se examinează în procedurile speciale prevăzute în cazul acordului de recunoaștere a vinovăției (art.509 Cod procedură penală) sau recunoașterea faptei săvârșite (art.364¹ Cod procedură penală), faptul recunoașterii vinovăției, care atrage incidența procedurii simplificate, nu poate fi valorificat ca o circumstanță atenuantă judiciară prevăzută de art.76 alin.(1) lit. f) Cod Penal, deoarece acesta ar însemna că aceleiași situații de drept i se v-a acorda o dublă valență juridică.

Din considerentele sus-indicate, instanța de apel a considerat că inculpatul Fucedji Igor trebuie să poarte răspundere penală pentru faptele săvârșite în circumstanțele constatate, iar îndreptarea și reeducarea lui este posibilă doar cu aplicarea pedepsei penale, a închisorii, cu executarea reală în penitenciar de tip semiînchis

6. Nefiind de acord cu decizia instanței, avocatul Prodan Lilia a contestat-o cu recurs ordinar în numele inculpatului, prin care solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit căreia inculpatului să-i fie stabilită o altă măsură de pedeapsă, mai blândă.

În motivarea recursului declarat, recurenta a indicat că decizia instanței de apel este nemotivată și neargumentată în partea stabilirii pedepsei lui Fucedji Igor, adică soluția adoptată de instanța de apel este una prea aspră în coraport cu circumstanțele cauzei.

Totodată, recurenta menționează că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și asupra argumentelor invocate de către părți în cadrul examinării cauzei penale. La fel, decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, sunt expuse neclar motivele și nu s-a expus asupra prevederilor art.76, 77 Cod penal, la stabilirea pedepsei, inclusiv la individualizarea pedepsei stabilite.

Recurenta accentuează faptul că cauza penală dată a fost examinată în procedură simplificată prevăzută la art.364¹ Cod de procedură penală, ceea ce denotă, ca la stabilirea pedepsei inculpatului se atestă prezența circumstanțelor atenuante, care țin strict de capitolul individualizarea judiciară a pedepsei.

Mai mult, încă din perioada anchetei preliminare penale s-a stabilit cu certitudine prezența circumstanțelor atenuante prevăzute la art.76 alin.(1) lit. c), f), alin.(2) Cod penal, pentru care fapt măsura preventivă aplicată în privința lui Fucedji Igor a fost din categoria celor non privative de libertate.

Inculpatul Fucedji Igor a conlucrat cu organul de urmărire penală pe tot parcursul urmăririi penale, inclusiv și la etapa examinării judecătorești, și-a recunoscut vina din momentul reținerii și a făcut declarații în vederea elucidării cazului sub toate aspectele.

Totodată, se accentuează că inculpatul Fucedji Igor are la întreținere 2 copii minori, unul dintre care este grav bolnav din naștere, respectiv acesta necesită o întreținere specială.

La fel, recurenta menționează că pe parcursul activității profesionale a lui Fucedji Igor nu au fost stabilite careva derogări sau abateri de la atribuțiile sale și dânsul nu a fost sancționat, s-a caracterizat doar pozitiv, anterior nu a fost judecat.

În urma acțiunilor de urmărire penală și a examinării judecătorești în privința lui Fucedji Igor nu au fost stabilite circumstanțe agravante conform art.77 Cod penal.

În drept, recurenta își întemeiază recursul ordinar declarat în baza prevederilor art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală.

7. Asupra recursului procurorul a depus referință, în care menționează că recursul declarat este inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece este lipsit de temeiuri legale, în conținutul deciziei contestate nu s-a stabilit eroarea invocată.

8. Judecând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi respins, din următoarele considerente:

Potrivit prevederilor art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, instanță de recurs judecând recursul, este în drept să-l respingă ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este

tardiv sau inadmisibil), ori nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat în cazul când hotărârea este legală, întemeiată și motivată.

Reieșind din prevederile art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute la art.427 aceluiași Cod.

În conformitate cu art.427 Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în baza temeiurilor stipulate expres în acest articol.

Din conținutul recursului declarat rezultă că apărătorul invocă drept temei de casarea eroarea prevăzută la art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul **când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.**

În același timp, Colegiul penal lărgit constată că în cadrul primei instanțe cauza penală s-a examinat în procedură simplificată, respectiv avocatul nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată și nici încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite, invocând dezacordul doar cu faptul că instanța de apel nu a luat în considerație la stabilirea pedepsei în privința inculpatului Fucedji Igor, cumulul de circumstanțe atenuante prezente în cauza supusă judecării.

Verificând și analizând materialele cauzei, precum și decizia instanței de apel ce este contestată în partea stabilirii pedepsei, în opinia Colegiului nu și-a găsit confirmare temeiul de casare semnalat de către partea apărării în prezenta speță, deoarece instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată în acest sens, acordând deplină eficiență prevederilor art.61, 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului, stabilite conform sancțiunii normei incriminate.

În susținerea concluziilor sale, instanța de recurs relevă că, în cazul săvârșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis această infracțiune, având deplină libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Pedeapsa stabilită inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art.61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Colegiul penal reține că inculpatul Fucedji Igor a fost condamnat pentru săvârșirea unei infracțiuni de corupție, fiind în exercitarea atribuțiilor de serviciu, infracțiune prevăzute la art.326 alin.(3) lit. a) Cod penal, iar cauza a fost examinată în procedură simplificată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu art.364¹ Cod de procedură penală.

Astfel, la stabilirea pedepsei în privința inculpatului Fucedji Igor, instanța de apel a aplicat prevederile art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, vinovatul fiind condamnat la 3 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Reieșind din textul deciziei contestate, se reține că instanța de apel a luat în considerație faptul că inculpatul a comis o infracțiune de corupție, iar în cazul infracțiunilor de corupție, noțiunea de „gravitatea infracțiunii” trebuie de înțeles în sensul că aceste infracțiuni, comparativ cu alte categorii de infracțiuni, prezintă un grad de pericol înalt pentru societate, deoarece se manifestă în structurile autorităților statului, a puterii sau serviciilor publice, care discreditează și compromit activitatea acestora.

În continuare, Colegiul penal ține să puncteze că nu pot fi reținute alegațiile recurentului privind necesitatea aplicării în privința inculpatului a prevederilor art.90 Cod penal, or, concluzia privind posibilitatea aplicării acestor prevederi este o prerogativă doar a instanței de judecată, care stabilește dacă scopul pedepsei penale poate fi atins chiar și fără executare efectivă a acesteia. În formarea convingerii sale, instanța de judecată ține cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv are în vedere întreaga conduită a condamnatului înainte de săvârșirea faptei, după săvârșirea faptei, în timpul judecării, precum și alte aspecte ce privesc personalitatea infractorului, bazându-se pe materialele cauzei administrate la cauza penală.

Argumentele recurentului referitoare la circumstanțele atenuante precum că inculpatul are la întreținere 2 copii minori, unul dintre aceștia fiind bolnav, s-a căit de cele comise, este caracterizat pozitiv și anterior nu a fost sancționat, au fost invocate de partea apărării la judecarea cauzei în instanțele de fond și apel. Expunerea repetată a circumstanțelor atenuante nu atestă prezența unor erori de drept care ar impune necesitatea casării deciziei recurate.

În contextul dat, instanța de recurs menționează că întrunirea formală a criteriilor ce permit aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, nu este un drept obligatoriu al condamnatului, ci doar o posibilitate de a suspenda executarea reală a pedepsei, în cazul când nu ar fi rațional ca vinovatul să execute pedeapsa stabilită.

Ținând cont de prevederile legale enunțate, Colegiul penal lărgit consideră că în prezenta cauză nu s-au constatat circumstanțe ce ar dovedi faptul **aplicării unor pedepse individualizate contrar prevederilor legale**, măsura de pedeapsă lui Fucedji Igor fiindu-i stabilită în limitele sancțiunii, cu respectarea criteriilor prevăzute la art.75 Cod penal.

În atare împrejurări Colegiului penal ajunge la concluzia că instanța de apel i-a stabilit inculpatului o pedeapsă echitabilă și conformă prevederilor legale, luând în considerație toate criteriile generale de individualizare a pedepsei, care răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut la art.61 alin.(2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Sumând cele expuse, instanța de recurs consideră, că n-a fost constatată prezența în speța examinată a careva erori de drept, ce ar servi drept temei de implicare în sensul casării deciziei contestate în partea stabilirii pedepsei inculpatului.

Având ca reper cele menționate supra, Colegiul penal concluzionează că recursul declarat de către avocatul Prodan Lilia în numele inculpatului Fucedji Igor este neîntemeiat și urmează a fi respins ca inadmisibil.

9. În conformitate cu art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat avocatul Prodan Lilia în numele inculpatului împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2017, în cauza penală privindu-l pe *Fucedji Igor xxxxx*, cu menținerea hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 27 aprilie 2018.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Anatolie Țurcan

Nadejda Toma

Vladimir Timofti

Elena Cobzac